

Kinh nghiệm và giải pháp trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện Chương trình mục tiêu Quốc gia về giảm nghèo nhanh, bền vững trên địa bàn xã - Gắn với thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Lâm Đồng, nhiệm kỳ 2025 - 2030

** Đảng bộ xã Đa Huoai*

Xã Đa Huoai nằm về phía Nam tỉnh Lâm Đồng, được thành lập trên cơ sở nhập toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của thị trấn Mađaguôi, xã Mađaguôi và xã Đa Oai trước đây theo Nghị quyết số 1671/NQ-UBTVQH15 ngày 16/6/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Lâm Đồng. Xã Đa Huoai có diện tích 113,96 km² với 27 thôn chính thức hoạt động từ 01/7/2025; Dân số toàn xã có 17.790 người, trong đó đồng bào dân tộc thiểu số chiếm tỷ lệ 10,94%. Hiện nay, tỷ lệ hộ nghèo của xã hiện còn 0,04%, qua đánh giá xã Đa Huoai là một trong những xã, phường thuộc nhóm có tỷ lệ nghèo thấp của tỉnh Lâm Đồng.

Xã Đa Huoai không phải là xã có nhiều lợi thế về đất đai, thời tiết, khí hậu như các xã khác, xuất phát điểm cư dân chủ yếu là nông thôn từ khắp các tỉnh, thành của cả nước đến lập nghiệp. Do đó, giai đoạn trước đây là xã thuần nông, người dân chủ yếu sản xuất các loại cây lấy ngắn nuôi dài, thời gian còn lại thì lên rừng, sống dựa vào rừng, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn, nhất là tại các vùng đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống. Do vậy, Đa Huoai là một trong những xã luôn có tỷ lệ hộ nghèo cao: Năm 2005 là 33,25%, năm 2010 là 26,79%, năm 2015 là 8,11%.

Tuy nhiên, đến năm 2020 tỷ lệ nghèo chỉ còn 1,87% (còn 97 hộ nghèo) và đến nay (năm 2025) tỷ lệ nghèo của xã chỉ còn 0,04% (*Còn 02 hộ nghèo thuộc diện không có khả năng lao động và đang hưởng bảo trợ xã hội; không còn hộ nghèo ở nhà đột nát*). Tỷ lệ hộ khá và giàu chiếm gần 65% số hộ toàn xã. Đó là thành tựu mà các cấp ủy Đảng, Chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị xã hội, Nhân dân các dân tộc trên địa bàn xã đã cố gắng vươn mình trên mảnh đất ân tình với những khát vọng làm giàu để đến hôm nay toàn xã đã có trên 150 hộ thu nhập hàng năm từ 1 tỷ đồng trở lên. Đây là kết quả hết sức đáng mừng, là thành quả của quá trình nỗ lực hết mình của cả hệ thống chính trị, sự chung sức, đồng lòng của các tầng lớp nhân dân trong suốt một thời gian dài.

Để có được những kết quả đó, tại Đại hội hôm nay, Tôi xin chia sẻ một số kinh nghiệm Cấp ủy, chính quyền, MTTQ và các tổ chức chính trị xã hội đã lãnh đạo, chỉ đạo triển khai về công tác giảm nghèo bền vững, cụ thể như sau:

- Ngay trong lúc xã còn khó khăn, hộ nghèo còn nhiều, tập thể Ban Thường vụ Đảng ủy, UBND các xã (trước khi sát nhập) luôn trăn trở, suy nghĩ làm thế nào để người dân thoát nghèo một cách bền vững. Sau nhiều cuộc họp, bàn bạc, xã đã tập trung triển khai rà soát, đánh giá đúng thực trạng, xác định rõ nguyên nhân nghèo (về thu nhập và thiếu hụt đa chiều đối với các dịch vụ xã hội cơ bản) của các hộ trên địa bàn; đánh giá, xác định các lĩnh vực, ngành, nghề tạo việc làm, tăng thu nhập để giúp các hộ thoát nghèo bền vững. Việc đánh giá đúng thực trạng, nguyên nhân sẽ loại trừ được các hộ có tư tưởng lợi dụng các chủ trương, chính sách về giảm nghèo, đồng thời tập trung triển khai các giải pháp hỗ trợ, giúp đỡ hộ nghèo thực sự; Khuyến

khích, khen thưởng các hộ xung phong thoát nghèo để dành nguồn lực ưu tiên cho các hộ khác.

- Đảng ủy, Chính quyền, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã đã triển khai đầy đủ, kịp thời, đồng thời vận dụng sáng tạo những chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước để hỗ trợ các hộ nghèo có cơ hội thoát nghèo và vươn lên làm giàu một cách thiết thực như: Chủ trương hỗ trợ chuyển đổi cây điều và cải tạo cây ăn quả trên địa bàn giai đoạn 2010-2012; triển khai xây dựng, thực hiện các Nghị quyết chuyên đề về “*Đẩy mạnh ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, nâng cao năng suất, chất lượng, giá trị sản phẩm trên một đơn vị diện tích và thu nhập cho người dân giai đoạn 2016 – 2020*” và hiện nay là “*Đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ trong sản xuất nông nghiệp, nâng cao năng lực cạnh tranh đối với sản phẩm nông nghiệp chủ lực của địa phương giai đoạn 2021-2025 và những năm tiếp theo*”.

- Triển khai kịp thời với nhiều hình thức phong phú, đa dạng trong tuyên truyền, vận động, nâng cao nhận thức và khơi dậy sự mong muốn thoát nghèo của hộ nghèo. Đây là yếu tố hàng đầu và quan trọng nhất để thực hiện các giải pháp nhằm thoát nghèo. Khi hộ nghèo có ý chí thoát nghèo, vươn lên làm giàu thì việc vận dụng, hỗ trợ, triển khai các giải pháp mới thực sự mang lại hiệu quả.

- Đảng ủy phân công các đồng chí cấp ủy viên, lãnh đạo, đảng viên, công chức trực tiếp phụ trách, quan tâm triển khai các nguồn lực, đồng thời kiểm tra, giám sát, đôn đốc giúp các hộ tiếp nhận nguồn lực, tổ chức sản xuất, xây dựng kế hoạch chi tiêu, tái đầu tư sản xuất để thoát nghèo. Hộ càng khó khăn thì phân công cán bộ lãnh đạo có chức vụ càng cao phụ trách, giúp đỡ và ngược lại. Kết quả thực tế cho thấy, trong quá trình giúp đỡ, khi cán bộ phụ trách coi việc thoát nghèo, coi mảnh vườn, coi sinh kế... của hộ nghèo như của nhà mình thì việc thoát nghèo của các hộ càng hiệu quả và bền vững.

- Rà soát, có giải pháp cụ thể để hỗ trợ sự thiếu hụt các chi tiêu đối với các dịch vụ xã hội cơ bản của các hộ nghèo, như:

+ Đối với các hộ sống trong điều kiện nhà ở dột nát, nhà ở thiếu bền chắc (Thường thì các hộ này nếu có đất thì không có đất ở hoặc ở trên đất mượn): Đảng ủy đã chỉ đạo Chính quyền, MTTQ và các tổ chức chính trị xã hội, anh em, dòng họ của hộ nghèo hoặc các nhà hảo tâm cho đất, hỗ trợ kinh phí để chuyển mục đích sang đất ở; chính quyền hỗ trợ các thủ tục về đất; sau đó dùng các nguồn vốn để hỗ trợ làm nhà; người cao tuổi sống một mình cần người giúp đỡ hàng ngày thì vận động về sống gần bà con, anh em để hỗ trợ. Với cách làm này, xã Đa Huoai đã không phải sử dụng đến ngân sách của tỉnh để thực hiện đề án xóa nhà tạm; hiện tại trên địa bàn xã không còn hộ nghèo sinh sống ở nhà tạm, nhà thiếu bền chắc.

+ Đối với các hộ nghèo đã hỗ trợ chuyển đổi từ cây trồng có hiệu quả kinh tế thấp sang các loại cây ăn quả có giá trị kinh tế cao, nhưng còn thiếu các máy móc, công cụ để canh tác (máy xịt thuốc, máy phát cỏ, bơm nước...), địa phương đã vận động nguồn lực xã hội và sử dụng quỹ vì người nghèo hỗ trợ các loại máy móc phù hợp cho các hộ, vừa phục vụ sản xuất cho gia đình, vừa có công cụ để tạo thêm việc làm, tăng thu nhập cho gia đình.

+ Đối với các hộ nghèo không có đất để sản xuất: Đảng ủy đã chỉ đạo Chính quyền liên hệ các công ty, doanh nghiệp trên địa bàn tạo điều kiện việc làm phù hợp, giúp đỡ các hộ thoát nghèo.

Những kết quả đạt được trên đây là minh chứng rõ nét, thể hiện sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, sự vào cuộc của Chính quyền, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội xã Đạ Huoai với nhiều giải pháp căn cơ, sát với điều kiện kinh tế từng hộ và tình hình thực tế tại địa phương. Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo, triển khai thực hiện công tác giảm nghèo nhanh, bền vững tại địa phương, Đảng bộ xã Đạ Huoai rút ra một số kinh nghiệm sau:

Một là, cần có sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, đồng bộ của các cấp ủy, tổ chức Đảng, nhất là người đứng đầu, sự vào cuộc, triển khai các giải pháp của Chính quyền và công tác tuyên truyền, vận động của MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội đối với công tác giảm nghèo nhanh, bền vững. Thực tế cho thấy nơi nào cấp ủy Đảng quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện thì công tác giảm nghèo triển khai hiệu quả, bền vững.

Hai là, từng địa phương phải đặt ra các yêu cầu phân đầu không còn hộ nghèo, hằng năm đưa nhiệm vụ công tác giảm nghèo vào Nghị quyết để lãnh đạo chỉ đạo, đồng thời xây dựng kế hoạch chi tiết, giao nhiệm vụ cụ thể cho chính quyền, các ngành và cán bộ, đảng viên trực tiếp phụ trách, hướng dẫn, giúp đỡ các hộ thoát nghèo, kiểm tra việc thực hiện các chính sách hỗ trợ của Nhà nước đối với từng hộ nghèo; vận động, huy động sự đóng góp của cộng đồng, dòng họ, hỗ trợ hộ nghèo phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập, cải thiện cuộc sống và tiếp cận đầy đủ các dịch vụ xã hội cơ bản mà hộ nghèo đang thiếu hụt để vươn lên thoát nghèo bền vững.

Ba là, tập trung tuyên truyền để các hộ nghèo hiểu, nhận thức đầy đủ về công tác giảm nghèo; các chính sách của nhà nước chỉ là hỗ trợ, tạo điều kiện để phát triển kinh tế nâng cao thu nhập và tiếp cận đầy đủ các dịch vụ xã hội cơ bản mà hộ đang thiếu hụt, từ đó có ý thức trách nhiệm tự vươn lên thoát nghèo, không trông chờ, ỷ lại các chính sách của nhà nước.

Bốn là, việc điều tra, rà soát xác định hộ nghèo hằng năm phải đảm bảo đúng quy trình, dân chủ, công khai, công bằng, có sự tham gia, giám sát của người dân, trong đó có người nghèo. Công tác phối hợp triển khai, kiểm tra, giám sát của các cấp, các ngành phải đồng bộ, thường xuyên, hiệu quả; thực hiện có hiệu quả quy chế dân chủ ở cơ sở, phát huy trách nhiệm của mỗi người dân trong việc đóng góp, thực hiện các chương trình hỗ trợ người dân thoát nghèo.

Nhằm tiếp tục phát huy kết quả đạt được trong công tác giảm nghèo nhanh, bền vững, duy trì không còn hộ nghèo đa chiều (trừ hộ thuộc diện bảo trợ xã hội và hộ không có khả năng lao động) theo chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ xã Đạ Huoai lần thứ nhất, nhiệm kỳ 2025-2030, hướng tới mục tiêu phát triển bền vững, góp phần thực hiện thắng lợi chỉ tiêu Nghị quyết Đại hội tỉnh Lâm Đồng nhiệm kỳ 2025-2030, Đảng bộ xã Đạ Huoai đề xuất triển khai một số giải pháp sau:

Thứ nhất, tập trung đẩy mạnh công tác tuyên truyền để nâng cao ý thức tự lực, tự cường của người dân trong việc giảm nghèo, vươn lên làm giàu; Rà soát đánh giá

rõ thực trạng tình hình đời sống các hộ mới thoát nghèo, các hộ có nguy cơ tái nghèo; nhất là hộ vùng đồng bào dân tộc thiểu số để xây dựng kế hoạch hỗ trợ cụ thể, kiên quyết không để tái nghèo, đồng thời xác định những việc nhà nước hỗ trợ, những phần việc người dân phải tự làm để thực hiện có hiệu quả công tác giảm nghèo bền vững.

Thứ hai, tiếp tục huy động và lồng ghép các nguồn lực để triển khai hiệu quả các dự án giảm nghèo bền vững, đặc biệt là các mô hình phát triển kinh tế, đa dạng hóa sinh kế hỗ trợ các hộ, phân đầu không để tái nghèo. Huy động nguồn lực trong dân, nguồn kinh phí xã hội hóa để hỗ trợ cho chương trình giảm nghèo; phối hợp đồng bộ giữa các ngành, các thôn trên địa bàn rà soát, kịp thời tháo gỡ các vướng mắc về giải quyết các dịch vụ xã hội thiếu hụt của hộ nghèo. Tiếp tục chỉ đạo, huy động nguồn lực để hỗ trợ hộ nghèo thuộc bảo trợ xã hội nâng cao đời sống, đảm bảo ổn định cuộc sống.

Thứ ba, thực hiện tốt công tác chuyên giao, ứng dụng khoa học kỹ thuật về trồng trọt, chăn nuôi; tổ chức cho người mới thoát nghèo trao đổi kinh nghiệm tại các mô hình kinh tế có hiệu quả trên địa bàn xã... nhằm giúp họ tiếp thu kiến thức khoa học, kỹ thuật để áp dụng vào phát triển sản xuất, chăn nuôi nâng cao hiệu quả kinh tế, ổn định cuộc sống. Rà soát, nâng cao hiệu quả chất lượng đào tạo nghề, nhất là các nghề thủ công truyền thống, tạo thêm việc làm, giúp người dân có thu nhập ổn định, hướng tới thoát nghèo bền vững.

Thứ tư, tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phân công giúp đỡ, kiểm tra, giám sát việc triển khai chương trình giảm nghèo gắn liền với xây dựng nông thôn mới. Hằng năm, tổng kết, đánh giá kết quả công tác giảm nghèo, đánh giá đúng thực trạng, đề xuất các giải pháp giảm nghèo nhanh, bền vững; kịp thời biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân triển khai hiệu quả nhiệm vụ giảm nghèo tại địa phương.